

v kompleks elementov, ki so tiški dali podlago, potrebno vključiti poleg Bükki (ki je v tiški res zapustila celo vrsto sledov, tako v strukturi, kakor v keramičnih objektih in ornamentiki), recimo Boian A, tudi prvenstveno körös kulturno skupino.

Milutin Garašanin: *Die Theiss-Kultur im jugoslawischen Banat* (sep. odtis iz 35. Bericht der Römisch-germanischen Kommission, 1945—1950, str. 125—132, 1 slika v tekstu in 1 tabela materiala).

Razprava se ukvarja z istim problemom, ki ga je načel avtor v svoji razpravi »Potiska kultura u Banatu« (Starinar 1950). Bistvenih sprememb v novi razpravi ni, ker je v glavnem le prevod prejšnje razprave. Avtor se poslužuje istih elementov in prihaja tudi do istih sklepov. Zato spadajo sem tudi opombe, ki sem jih izrekel za prejšnjo razpravo.

Milutin V. Garašanin: *Ka najstarijim slovenskim kulturama naše zemlje i problemu porekla izvesnih njihovih oblika* (Srpska akademija nauka, Starinar, organ Arheološkog instituta SAN, Nova serija, Knjiga I, Beograd 1950, str. 27—37, s francoskim povzetkom).

Po kratkem pregledu dosedanjega dela na polju staroslovanske arheologije v Srbiji preide avtor k pregledu starejših slovanskih kultur v Jugoslaviji. Da bi se čimbolj približal točnim sklepom, začne pregled od mlajših faz in postopoma prehaja k starejšim. Zato kot prvo prikazuje belobrdsko kulturno skupino, za njo köttlaško-karantansko, potem dalmatinsko-hrvatsko, keszhelysko in kuturgursko skupino. Pri vprašanju keszhelyske kulturne skupine se avtor dotika njene etnične pripadnosti, tu se pa, ko navaja mnenja raznih avtorjev, nagiba k mnenju, da so pri tej kulturi v veliki meri sodelovali tudi Slovani. Glede datacije navaja le gledišča raznih arheologov, ki različno postavljajo keszhelysko kulturno skupino v čas od VI.—VIII. oziroma celo IX. stoletja. Glede materialne povezave med keszhelysko in kasnejšimi slovanskimi kulturnimi skupinami skuša avtor opozoriti na vrsto predmetov, ki so po njegovem mnenju sprejeti iz keszhelyske kulture, tako, da bi naj bil to nov dokaz o velikem slovanskem udejstvovanju v tej kulturi. Prav tako pripisuje avtor Slovanom tudi t. i. kuturgursko skupino (Čadjavica), sam pa je ne imenuje s tem imenom, temveč le navaja nazive, ki so bili v navadi do tedaj, ko je razprava bila napisana.

Avtor potem prehaja k posameznim pojavom v materialni kulturi, pri katerih se največ ustavlja pri vprašanju slovanske keramike in pri vprašanju staroslovanskih hiš, o čemer navaja mnenja raznih arheologov in tudi svoje. Nekoliko podrobneje se avtor ukvarja z vprašanjem izvora slovanske keramike in s pridom uporablja poleg srednjeevropske predvsem romunsko literaturo. Ne prisvaja si v polni meri mnenj, ki so jih izrekli srednjeevropski strokovnjaki (Borkovský), češ da se je evolucija slovanske keramike izvršila: praški tip (slovanska keramika I. stopnje), gradiščanska keramika. Postavlja drugo hipotezo, po kateri naj bi se slovanska keramika razvila takole: dakorimska keramična skupina, kasnoantična keramična skupina (Dinogetia), keramična skupina Damaroia B iz začetka VI. stoletja (nosilci te kulture